

NOWY CZAS

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szerokość szpalcy 45 mm) po 16 groszy. Ogłoszenia tekstowe po 1 złoty 50 groszy za 1 mm.

Jędrzejów, 2/3 września 1943

Administracja i ekspedycja: Jędrzejów, Rynek 1. Tel. 59.
Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rękopisy, będą zwracane stronom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej — Ukazuje się 3 razy w tygodniu: we wtorek, czwartek, sobotę (niedziele). Prenumerata miesięczna 2.40 zł., z odnośnikiem do domu 2.80 zł., poczta 3.20 zł.

Czteroletni bilans walki na morzach.

Aljanci stracili 33,5 milionów brt. tonażu handlowego od początku wojny.

Sztokholm, 1 września. W związku z przejściem oddaniem statków handlowych Stanów Zjednoczonych dla Anglii, o czym podano do wiadomości 3 sierpnia br., przyciem ilość tych statków w ciągu najbliższych 10-ciu miesięcy ma osiągnąć cyfry 150 do 200, tutejsze koła polityczne otrzymują z miarodajnej i dobrze poinformowanej strony jeszcze dalsze szczegóły:

Oddanie tonażu handlowego Stanów Zjednoczonych pod flagę angielską dotychczas nie miało jeszcze w takiej formie nigdy miejsca. Niezależnie od tego, że decyzja Stanów Zjednoczonych w kierunku odstąpienia statków w drodze lombardu w pierwszej linii była spowodowana chęcią pozbycia się w ten sposób próbnych jednostek typu „Liberty”, które nie spełniły pokładanych w nich nadziei, przy tym pozornie wielkodusznym geście Stanów Zjednoczonych odgrywa decydującą rolę kwestia załóg statków handlowych. Urządzone w wielu miejscowościach w Stanach Zjednoczonych przy nakładzie wielkich środków szkoły marynarzy nie spełniły pokładanych w nich oczekiwań, wskutek czego Stany Zjednoczone z braku wyszkolonych załóg były zmuszone odstąpić swoje statki Anglii. W ten sposób jesteśmy dziś świadkami, że największy naród marynarski na świecie, Anglia, posiada wprawdzie dzisiaj wyszkolone załogi dla statków handlowych, ale nie ma dla nich żadnych statków. Nie można sobie wyobrazić bardziej dosadnego argumentu dla wykazania niesłychanie ciężkich strat Anglii w zakresie tonażu frachtowego w ciągu pierwszych czterech lat obecnej wojny. Fakt dysponowania dostateczną ilością załóg okrętowych w związku z ciężkimi stratami w okrętach, da się wytłumaczyć tylko tem, że przy każdym zatonięciu okrętu udaje się ratować przeciętnie 60 do 70 proc. załóg. W związku z tem oddanie w drodze lombardu tonażu Stanów Zjednoczonych nie może zamaskować niezwykle poważnej sytuacji Anglii w zakresie tonażu handlowego, zwłaszcza, że w myśl układu aljancji w Ottawie Anglia również w przyszłości będzie zmuszona ponosić największą część ciężaru walki na morzach. Jak wiadomo bowiem, najbardziej zagrożoną drogą przez Atlantyk pomiędzy Anglią i Stanami Zjednoczonymi będzie obsługiwać wyłącznie angielska flota handlowa.

Jeżeli nawet w obecnej chwili ilość zatoniętych na tych drogach morskich obniżyła się, to nie ulega żadnej wątpliwości, że niemieckie łodzie podwodne i tam znowu pojawiają się i zgodnie ze swym starym przykazaniem będą atakowały i zatapiały. Na

Akcja niem. dział dalekonośnych nad Kanałem La Manche.

Berlin, 1 września. Dział dalekonośne niemieckiej marynarki wojennej otworzyły we wtorek po godz. 14 20-minutowy ogień na 7 angielskich okrętów wojennych, które płynęły na wysokości Dungeness kursiem północno-wschodnim, tuż koło wybrzeża angielskiego.

Ciężki ogień salwowy był bardzo skuteczny. Kilka z pośród okrętów angielskich zostało ugodzonych pociskami. Na jednym z nich pojawiły się silne chmury dymów. Formacja brytyjska zdołała wycofać się z pod zasięgu granatów tylko dzięki natychmiastowemu okryciu się sztuczną mgłą.

Nieudały pucz w Panamie.

Sztokholm, 1 września. Jak donosi biuro Reutera, władze wykryły w Panamie spisek przeciwko tamtejszemu rządowi. W związku z tem nastąpiły liczne aresztowania. Wśród aresztowanych znajdują się również Jose Pezet, b. wiceprezydent republiki oraz kilku oficerów policji.

W związku z przygotowaniem puczu w Panamie agencja United Press informuje z kół, rzekomo dobrze poinformowanych, że w mieście Panama władze zdusiły w ubiegłą sobotę przygotowania do puczu, kierowane przez b. ministra oświaty Pezeta. Pezet chciał uchodzić za głowę państwa i następcę prezydenta Amulfo Ariasa, który we wrześniu 1941 r. musiał ustąpić ze swego stanowiska. „United Press” donosi o aresztowaniu Pezeta.

początku piątego roku wojny, kiedy obie strony wyężdżają wszystkie siły swoich narzędzi walki i zapasów energii, wysuwa się jako niezaprzeczalny fakt, iż aljanci

stracili dotychczas prawie 33,5 milionów brt. tonażu handlowego. Brak tego tonażu da się alajntom odebrać przy każdej sposobności i na każdym miejscu.

Niemieckie łodzie podwodne na morzu zachodnio-syberyjskiem.

Berlin, 1 września. Podany w komunikacie wojennym z dnia 29 sierpnia br. szczegół o zatonięciu trzech parowców łącznej pojemności 12.000 ton, jaki miał miejsce na wodach morza zachodnio-syberyjskiego przez operujące tam łodzie podwodne, skierowuje uwagę czytelników na nowy obszar morski, który w związku z akcją niemieckich łodzi podwodnych dotychczas nie był wymieniany. Punkt, na którym nastąpiło zatonięcie, znajduje się na wschód od wyspy Nowaja Zemla, m. w. 240 km na północny-wschód od ujścia przepływającej przez Syberję rzeki Jenissiej.

Ukazanie się niemieckich łodzi podwodnych na tej szerokości geograficznej stało się niewątpliwie niespodzianką dla nieprzyjaciela, który napewno nie liczył się z koniecznością ochrony żeglugi morskiej w tej strefie. Zasięg działalności operacyjnej niemieckich łodzi podwodnych zasługuje dzięki powyższemu na specjalne podkreślenie. Pojęcie rozległości podkreślają one przedewszystkiem działalnością na Atlantyku i Pacyfiku. Zasadniczo jednak niemieckie łodzie podwodne wypływające z zatoki Niemieckiej pokonują odległość około 2700 mil morskich, a więc muszą odbyć dro-

gę około 5000 km, aby dostać się do rejonu morskiego u wybrzeży Syberji.

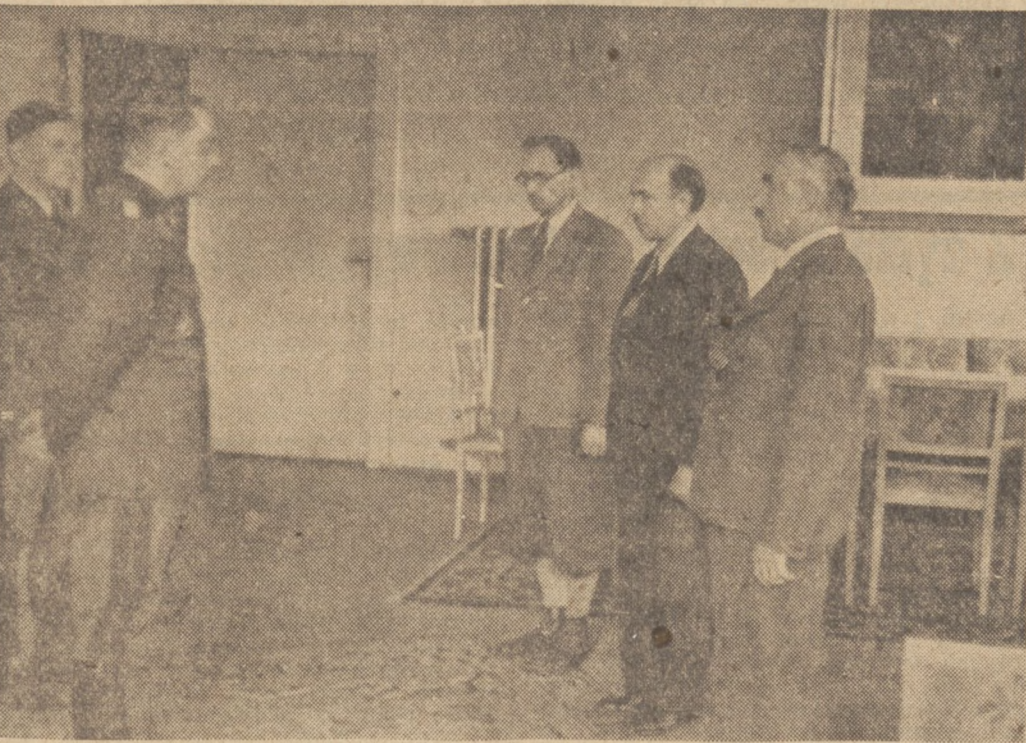
Warunki bojowe ze względów klimatycznych są tam niezwykle. Na czoło wysuwa się niska temperatura, która załogom łodzi podwodnych daje się często we znaki na wodach północnego Atlantyku, tam zaś jest stałym zjawiskiem. Łodzie podwodne poruszają się na wodzie morskiej o temperaturze marznącej, mając do zwalczania kry lodowe, ciągnące się na znacznej przestrzeni.

Po wiadomościach o operacjach niemieckich łodzi podwodnych u północnych i południowych wybrzeży oraz na wodach oceanu Indyjskiego spada wiadomość o nowym terenie operacyjnym, jako dowód rozszerzenia o nowy odcinek tego na wielką skalę rozpiętego łuku, który kierownictwo wojny morskiej objęło tym rodzajem broni. Zarówno daleko na północy, jak i najdalej na południu docierają niemieckie łodzie podwodne aż do 80 stopnia szerokości geograficznej, tj. na odległość około 12.000 mil morskich. Odległość ta, przekraczająca 22.000 km, jest przeszło połową obwodu ziemi, wobec czego określenie globalnej strategii łodzi podwodnych jest w rzeczywistości słuszne.

List pasterski kardynała-arcyb. Medjolanu.

Medjolan, 1 września. Kardynał-arcybiskup Schuster w liście pasterskim do kleru piktuje ponownie ciężkie spustoszenia, jakie wyrządziły angielskie ataki terrorystyczne w stolicy Lombardji, przyciem nie uszanowano nawet grobów świętych i poświęconych ołtarzy. Ludność, licząca 1,2 milionów głów ze swymi licznymi bezdomnymi, bezrobotnymi i pozbawionymi środków do życia — głosi dalej list pasterski — stanowi nie tylko dla rządu, ale także dla władz kościelnych trudny problem. Dla wszystkich księży otwiera się tu pole do wykazania chrześcijańskiej miłości bliźniego. Taka sposobność nie powtórzy się może w ciągu wieków podobnie, jak

i nadludzkie nieszczęście, jakie spotkało Medjolan nie ma równego sobie w historii. Medjolan, dla którego odbudowy nie wystarczy okres 30-tu lat i taka sama ilość miliardów lirów, w ciągu najbliższych lat, jak pisze dalej kardynał Schuster, będzie co najwyżej miastem półmilionowym. Papież Pius XII wyasygnował na rzecz poszkodowanych od bomb 200.000 lirów. Kler medjolański rozdzielił zapomogi w łącznej wysokości jednego miliona lirów. Każdy dzień jednak wysuwa konieczność uzyskania dalszych stu tysięcy lirów. Na odbudowę kościołów i pokrewnych instytucyj nie wystarczy nawet kilkaset milionów lirów.

Sekretarz stanu Alpers przyjął, jak wczoraj podaliśmy, z okazji swego pobytu w Generalnym Gubernatorstwie, delegatów kraj. urzędników leśnictwa w Krakowie.

Nowy szef sztabu generalnego niemieckiego lotnictwa.

Berlin, 1 września. Jako następca zmarłego generała-pułkownika Jeschonnka, na stanowisko szefa sztabu generalnego niemieckiego lotnictwa został powołany generał lotnictwa Günther Korten, ostatnio dowódca jednej z flot powietrznych.

General lotnictwa Korten urodził się dn. 26 lipca 1898 r., jako syn budowniczego rządowego Hugo Kortena w Köln nad Renem.

Gratulacje papieża.

Berlin, 1 września. W dniu 30 sierpnia papież przesłał odrębne pismo biskupowi Berlina Kouradowi hr. von Preysing, wyrażając mu serdeczne życzenia z okazji jego 63-ciej rocznicy urodzin. W piśmie swem papież ponadto podkreślił, iż żywi nadzieję, że niemiecki książę Kościola jeszcze wiele lat swego życia będzie mógł poświęcić wielkiemu zadaniu, jakie postawiła mu Opatrzność Boża.

Admirał Robert ciężko zaniemógł

Madryt, 1 września. Według wiadomości, jaka tu nadeszła z San Juan na wyspie Portorico, admirał Robert, b. Wysoki Komisarz francuskich posiadłości w Indiach zachodnich, ciężko zaniemógł i znajduje się na kuracji w jednym ze szpitali. Jak slychać, oficerowie francuscy przybyli z admirałem Robertem z Martyniki na Portorico, noszą się z zamiarem powrotu do Francji drogą przez Hiszpanję.

Pogrzeb marszałka armji rumuńskiej Prezana.

Bukareszt, 1 września. W poniedziałek odbył się w gminie Seimetta, w północnej części Mołdawji, pogrzeb marszałka Prezana, szefa rumuńskiej kwatery głównej w pierwszej wojnie światowej, który w tym okresie walczył w obronie Mołdawji. Ostatnią posługę zmarłemu marszałkowi oddał: król Michał, szef państwa marszałek Antonescu, który w czasie wojny światowej był szefem sztabu armji zmarłego marszałka, wicepremier prof. Michał Antonescu, czołowi przedstawiciele armji oraz władz cywilnych.

Wizyta ministra Aoki u cesarza Mandżukuo.

Hsingking, 1 września. Minister Wielkiej Azji Wschodniej, Kazuo Aoki, został przyjęty przez cesarza Mandżukuo na audjencji, która ministrowi dała okazję do wyrażenia niewzruszalnej decyzji w sprawie usunięcia wpływów anglo-amerykańskich drogą szczerzej manifestacji współpracy Japonji i Mandżukuo.

Nowy ambasador sowiecki w Teheranie.

Genowa, 1 września. Jak się agencja Reutera dowiaduje z Teheranu, ambasadorowie wiecki Smirnow, akredytowany od r. 1941 przy rządzie w Teheranie, ma po ukończeniu urlopu, który spędza w Moskwie, nie powrócić na dawne stanowisko. Na jego następcę przewidziany jest sowiecki ambasador w Afganistanie, Konstanty Michajłow.

Zakaz działalności misyj chrześcijańskich w Egipcie?

Antakya, 1 września. Radio Kairo doniosło w poniedziałek wieczór, że na mocy ustawy zakazana jest działalność misyj chrześcijańskich w Egipcie.

Druga rocznica oswobodzenia Viipuri.

Helsinki, 1 września. Drugą rocznicę oswobodzenia Viipuri ku upamiętnieniu wkroczenia wojsk fińskich do tego miasta, znajdującego się w stanie gorączkowej odbudowy, obchodzono w skromnej i poważnej formie. Wszystkie domy i publiczne gmachy były bogato udekorowane flagami. Przedpołudniem na starym szacu odbył się nabożeństwo dziękczynne katedry Viipuri. W południe na grobach bohaterów otoczonych klombem ziemi koło ruin katedry w środku miasta, dokonano arcyistego aktu złożenia wieńców.

